

גיליון 335 • ערב שבת קדש פרשת נח • ג' מרחשון תשע"ט

ענין בפרשה

תבת התפלה

"בא אל התבה"

אבא/אמא: גם לנו יש תבת נח השומרת עלינו מ'מי המבול'. יש דברים המבלבלים אותנו ומפריעים לנו לעבד את ה' בשמחה ובנחת. אלו דאגות של פרנסה ובריאות, ומחשבות לא טובות.

הצווי "בא אל התבה" - פירש הבעל שם טוב - מורה לכל יהודי, שאם ברצונו להיות מוגן עליו להפנס אל תוך התבות, האותיות והמלים של התורה והתפלה. מה פרוש להפנס למלים? לא רק למלמל מהר את התפלה ולסמן וי... אלא להתפלל במתינות ולחשוב על פרוש המלים שאנו מוציאים מהפה.

כשיהודי לומד תורה ומתפלל כראוי, הוא אינו מתפעל יותר ואינו נותן לעולם לבלבל אותו, כיון שמנח אצלו היטב שה' הוא המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית - העקר היא הרוחניות, החיות האלקית הנמצאת בכל דבר בעולם, והגשמיות היא רק 'פלי' עבור הרוחניות.

על מה דבר הרבי ביחידות עם האדמו"ר מתולדות

אסתר

לד/ילדה: ב'יחידות' מענינת מאוד של האדמו"ר מתולדות אהרן אצל הרבי, ספר האדמו"ר על התלמידים ביישיבתו שמתפללים מתוך חשיבה על פרוש המלות, בחיות ובהתלהבות גדולה, ומקמים את דברי אדמו"ר הזמן בתנאי בנוגע לתפלת הצבור, שיש "להאריך בתפלת השחר (ב) ערך שעה ומחצה". הוא הוסיף וספר שהתלמידים משכימים בשעה הרביעית לפנות בקר, לומדים שלוש שעות ואחר כך מתפללים בהתלהבות.

מהרגע שבו החזן מתחיל את התפלה ועד אחר סיום הקדיש האחרון. באחת השנים שלפני הנשיאות (בסביבות תש"ה), נכנס הרבי ל'זאל' ב-770 והכריז: "אני מגיע כעת מחמי - הרבי הרי"צ, והוא בקש למסר שהיה אצלו האבא (=הרבי הר"ש"ב, אחר הסתלקותו), והוא שאל אותו, האיד יכול להיות שאצלה בבית המדרש מדברים בשעת קריאת התורה..."

נא להדק תגורות, ממריאים!

עבודת התפלה. מציורי החסיד ר' זלמן קלינמן עליו השלום

שמות הזוכים בהגרלה שנערכה בין התלמידים והתלמידות חיילי צבאות ה' שהצטיינו בלימוד "נשמתא דאורייתא הורים וילדים לומדים בצוותא" ההגרלה היתה על מחזור ותהילים מעור תרומת משפחת רובר תלמוד תורה

צביקי פלג כיתה א' זכה במחזור מעור
מנחם מענדל גולדברג כיתה ח' זכה בתהילים מעור
אהלי תורה - אהלי מנחם

חיים זאב פרומר כיתה ד' זכה במחזור מעור
זושא ריבקינן כיתה ה' זכה בתהילים מעור
בית רבקה צעירות

צביה בלינוב כיתה ב' זכתה בתהילים מעור
חנה בורובסקי כיתה ב' זכתה במחזור מעור
בית רבקה בוגרות

רחלי פרומר כיתה ז' זכתה בתהילים מעור
רחלי שניאורסון כיתה ח' זכתה במחזור מעור
זכיתם כולכם להתקשר לרבי ע"י לימוד תורתו עלו והצליחו!

© my creative

גיליון 335 נח

שם התלמיד/ה: _____ משפחה: _____

כיתה: _____ חתימת הורים: _____

ההכנות ל'טיסה'

אם נמשיך ברוח המשל, הרי שחלק נכבד בטיסה תופסות ההכנות אליה (והאברכים אפלו 'חוגרים'...).

בין ההכנות עליהן כתב הרבי:

לתת מטבע לצדקה לעני, או בקפה.

ללמד בכל יום פרק תנאי לפני התפלה.

לחשב שוב על משהו שלמדנו בחסידות.

טבילה במקוה.

טעימת 'מזונות' כדי שיהיה כוח להתפלל.

בעת ה'טיסה'

בתפלה עצמה צריך לחשוב על פרוש המלים שאנו אומרים, ולנסות להתרפז לפחות בקטע אחד בכל יום.

התפלה מתוך הסדור מסייעת לרכוז, כפי שכתב הרבי לאדם שהתלונן על מחשבות שמבלבלות אותו בתפלה: "עליו להתפלל מתוך הסדור, וגם במקום שצריך להתבונן צריך להיות סדור פתוח לפניו, וכשירגיש שמתחילות מחשבות לשוטט יביט בסדור, וידוע מאמר רבותינו זכרונם לברכה 'אותיות מאירות'".

כידוע, הרבי עצמו הקפיד מאוד להתפלל ולברך רק מתוך הסדור, ואפלו את הברכה אחרונה שבסיום ההתעודות היה מברך מהסדור, וכך אמר הרבי בהתעודות י"ג תשרי תשמ"ג (ביחס לחסידים שהביטו על הרבי בעת התפלה במקום להתפלל מתוך הסדור):

"מכיון שבשעת התפלה צריכים לחשוב רק אודות הקדוש ברוך הוא, ומה גם שצריכים לחשוב פרוש המלות - אזי העצה היעוצה לדבר היא להתפלל מתוך הסדור, שאז נקל יותר שלא להסיח דעת מכוננת התפלה, ובדאי שלא להחסיר תבות בתפלה. ואפלו אם ישנם כאלו החושבים שאינם צריכים להתפלל מתוך הסדור מפיון שהם יודעים את התפלה בעל-פה, ובפרט כאשר מדבר אודות תפלת "אשרי" - (חושבים אותם אנשים לעצמם): היתכן לומר "אשרי" מתוך הסדור, "לא יאמן פי יספר" - הרי גם כאשר אומרים "אשרי" בעל פה צריכים לחשוב אודות הקדוש ברוך הוא. .

"באת לבית הכנסת כדי להתפלל תפלת שחרית, תפלת מנחה, או תפלת ערבית - חשב אודות התפלה! חשב אודות הקדוש ברוך הוא. ."

דממת אלוט

באגרת הקדש בתנאי כותב אדמו"ר הזקן לחסידים שבעת התפלה אנו עומדים לפני המלה. כמו שאדם אינו מעיז לעמוד בפני המלה ולדבר עם חברו, על אחת כמה וכמה לפני ה'. ולכן גזר אדמו"ר הזקן שלא לדבר

החל משלב זה דבר עמו הרבי במה צריך להיות הלמוד לפני התפלה, ובמה צריכים להתבונן בעת התפלה עצמה:

למוד חסידות קדם התפלה

אבא/אמא: הרבי שאל: מה לומדים לפני התפלה? והאדמו"ר השיב: גמרא עם פרוש רש"י ותוספות (ובהמשך הבהיר כי הם לומדים גם מספר דקות חסידות במהלך היום). על כך השיב לו הרבי שכשם שיש סדרים קבועים ללמוד הנגלה, כך צריך לקבוע זמן מסוים במשך היום ללמוד חסידות. (והוסיף בכת-שחוק): "אינני אומר שילמדו דוקא חסידות חב"ד - אף שזהו דבר חשוב ביותר, כמובן - העקר הוא שילמדו תורת הפעל שם טוב ותלמידיו".

כמו כן, הרבי הסביר לו, על פי המובא בפוסקים, כי קדם ובעת התפלה צריכים להתבונן בגדלותו של ה', התבוננות המביאה את האדם לידי אהבת ה' ויראתו בשעת התפלה, וכפי שכותב הרמב"ם: "היאך היא הדרך לאהבתו ויראתו? בשעה שיתבונן האדם במעשיו (של ה') וברואיו הנפלאים הגדולים ויראה מהם חכמתו וכו'".

כיון שתורת החסידות עוסקת בגדלות ה' (לדגמה, כשלומודים איך שכל העולם העצום שלנו נוצר רק מדבור של ה', שיכול לברא כאלה עולמות עד אין קץ, והכל נחשב כאין ואפס לגביו), יש ללמוד קדם התפלה.

ללמוד, להתפלל ולהתפעל

ילד/ילדה: באותה 'חידות', הרבי הביא כמה דגמאות לדברים אותם אנו לומדים, שיכולים להוסיף בהתלהבות ובהתפעלות האדם בתפלה.

ולדגמה: הפרוש הפשוט של הפסוק שאנו מזכירים בתפלה "זה א-לי

נקודה משיחה

נוסעים לליפציג

ילד/ילדה: כשהיה אדמו"ר מתולדות אהרן ביחידות אצל הרבי, ספר לו הרבי את הספור הבא: "קדם שנעשה תלמיד של הפעל שם טוב, היה הרב המגיד (ממזריטש) גאון גם בנסתר דתורה, והיה מתפלל עם כננות האר"ז"ל, והיה לו חבר שגם הוא עסק בענינים אלו. ולאחרי שהרב המגיד נעשה תלמיד הפעל שם טוב, ארע שנפגשו יחד, וכשעמדו להתפלל, סיים חברו תפלתו משך זמן לפני הרב המגיד, ושאל אצלו חברו לפשר הדבר (שהוא מאוד מאריך בתפלתו), באמרו: הרי פעם היינו מתפללים ביחד, ומסיימים באותו זמן, ומה נשתנה עתה?".

ואנוהו" הוא שאנו מתנאים ומספרים בשבחו של ה', אך יש פרוש של השל"ה (רבי ישעיהו הלוי הורביץ, מחבר הספר שני לוחות הברית) שכשאדם מתבונן בגדלת ה' ובקרבתו אליו (לדגמה, בכך שה' משגיח עליו בכל רגע ורגע) עד שהוא מרגיש "זה א-לי" (בלשון יחיד), שה' קרוב אליו ולא נמצא ברקיע השביעי... אז "ואנוהו" - אני והוא אחד, שהאדם מתחבר ודבק בה'.

כשאנו לומדים את הפרוש הזה לפני התפלה ואז מתבוננים בו שוב כשמזכירים את המלים האלה בתפלה, זה מוסיף בהתלהבות של התפלה.

לחיות גאלה בתפלה

אבא/אמא: דגמה נוספת: כשלומודים את הפסוק "שירו לה' שיר חדש" נשאלת השאלה מדוע יש צורך בשיר חדש ולא מסתפקים בשירה הישנה? אלא, השיר על הגאלות בעבר נקרא 'שירה' לשון נקבה (כמו "שירה חדשה שבחו גאולים" אותה מזכירים בתפלה לגבי יציאת מצרים) - כפי שלאשה יש צער בעת הלידה, כך אחרי אותן גאלות עוד היה לעם ישראל צער ויסורים. אך בגאלה העתידה נאמר "שיר חדש" לשון זכר, כיון שלא יהיו עוד יסורים, אלא היא תהיה גאלה נצחית.

כשיהודי אומר פסוק זה ב'פסוקי דזמרה' אחרי שלמד והבין אותו, הוא מתמלא בשמחה ובהתפעלות, כי הוא מרגיש שגם כעת הוא יכול לצאת לחרות ולהיות במצב של גאלה.

וכיון שכן - תמה הרבי - "הרי כאשר ישנה אפשרות שאברך צעיר או מבוגר ידע ויבין פרוש המלות (נוסף על הפרוש הפשוט) גם על פי הדרוש והסוד, ועל ידי זה יבוא לידי התלהבות והתפעלות גדולה יותר - היתכן שימנעו זאת מהם!?"

אבא/אמא: "חברו של הרב המגיד היה נוהג לעסק בלמוד התורה במשך רב השנה, וזוגתו נהלה את העסק, ורק פעם בשנה היה מתבטל (=מפסיק) מלמודו במשך כמה שבועות, ונוסע לליפציג אל ה"יריד" כדי לקנות סחורה, ואחר כך היה חוזר לביתו וממשיך לעסק בתורה.

ושאלו הרב המגיד: למה עליך לבטל זמן ולנסע לליפציג - הרי מוטב שתתבונן בהנסיעה, ותחשב שהיום הנה פה, ומחר הנה שם, עד שתחשב שהנה בליפציג, ואחר כך תתבונן ותחשב במהלך הנסיעה בחזרתך לביתך, וכך תערה את הנסיעה במשך זמן קצר ביותר..."

ילד/ילדה: "כאשר החבר שמע זאת, הביט עליו בתמהון, ואמר: ר' בער (=כנוי שמו הקדוש של המגיד), לא ידעתי שאתה 'בטלן' גדול כל כך! מה תועיל מחשבותי - הרי עלי להיות בליפציג בכדי להביא משם את הסחורה בפעל ממש!"

אבא/אמא: "וענה לו הרב המגיד: כן הוא בנוגע לענין הכונות בתפלה:

הלקה:

כדי שהתפלה תהיה כראוי, נלמד חסידות לפני התפלה - פרק תניא, קטע משיחה או מאמר חסידות.

(מעובד ע"פ התוועדות ש"פ תשי"ז, ו'חידות' האדמו"ר מתו"א אצל הרבי)

המשך ה'חידות' בשיחה לצעירים

בדרכי החסידים

משל המטוס ועבודת התפלה

תפלה כ'טיסה'

פעם המשיל המשפיע ר' מענדל פוטרפס עליו השלום את תפלתו של ר' איצ'ה 'דער מתמיד' למטוס...

בעת ההמראה נוסע המטוס על הקרקע ובהמשך תופס תאוצה ומתרומם השמימה. כך באמירת 'הודו' עוד היה נראה ר' איצ'ה כאחד שעל פני האדמה, אך במהלך פסוקי דזמרה היה מתנתק לגמרי מהסביבה וכלו התלהבות רוחנית.

והיה ר' איצ'ה נוהג לומר שהזמן בו אנו זוכים להפגש עם ה' כביכול, הוא זמן התפלה.

לא מספיק רק לחשב ולכונן כעת הנני ב'עולמות' הרוחניים) 'עשיה' או 'צירה' וכו', אלא צריכים להיות שם בפעל, כדי להביא את ה'סחורה'... ובשביל זה דרוש זמן ארוך יותר."

המגיד נתן אם כן דגמה לחבר שלו שהפך לסוחר, שכשם שהמסחר הוא דבר אמתי ועליו לנסע בפעל ממש ולקנות את הסחורה, כך ה'סלם' של התפלה הוא דבר אמתי, וכדי להתעלות ולהגיע בתפלה להיכן שצריך, יש להתפלל באריכות, מתוך הבנה של פרוש מלות התפלה, והמשמעות הרוחנית של התפלה.

הלקה:

בשביל להתפלל כראוי צריכים ללמד את תורת החסידות. בכל בקר לפני התפלה נגיד (ואף ננסה להבין) פרק תניא.

(מעובד ע"פ 'חידות' האדמו"ר מתו"א אצל הרבי)